

Abstrakt

Lidská řeč bývá považována za jedinečný prostředek komunikace. Počátky lidské vokalizace, které k řeči vedou, však vykazují vzorce či principy, které se objevují i ve zvířecí komunikaci. Mezi lidmi a zvířaty byly odhaleny podobnosti v sociálním uspořádání, na nervové úrovni, v kognitivních schopnostech i ve funkci vokální signalizace. Rozvinutou vokalizací mají ovšem k lidem v těchto ohledech blíže ptáci a konkrétně papoušci než primáti. Vokální ontogeneze však byla, alespoň na papoušcích, zkoumána jen okrajově, a proto se stala tématem této práce. Papoušci šedí (*Psittacus erithacus*) vykazují vysokou úroveň kognitivních schopností a jsou tak vhodným druhem pro srovnání s člověkem. Cílem práce tedy bylo zmapovat raný vokální vývoj papoušků šedých do 11. týdnů věku a ten posléze teoreticky porovnat s raným vokálním vývojem dětí. Repertoár byl mapován pomocí videonahrávek čtyř mláďat neochočených papoušků šedých, které vlastní FHS UK v Praze. Nahrávky byly poslechově a vizuálně analyzovány přes audio software Sound Forge Pro 11 a Sound Forge Audio Studio 10. Po zmapování vokalizace jsme pomocí stádiových modelů teoreticky srovnaly vývoj rané vokalizace dětí a papoušků. V repertoáru papoušků jsme identifikovaly několik typů volání a našly jsme i několik vokalizačních kontextů. V komparaci vývoje vokalizací jsme objevily podobné trendy.

Klíčová slova: ontogeneze vokalizace, papoušek šedý, *Psittacus erithacus*, vývoj dětské vokalizace